

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності у сфері містобудівної діяльності»

1. Обґрунтування необхідності прийняття законопроекту

Сфера містобудівної діяльності є однією із ключових у народному господарстві. Від неї залежить рівень добробуту громадян-споживачів, інвесторів-забудовників та держави в цілому.

На сьогодні, законодавство у сфері містобудування є предметом комплексної реформи, метою якої є запровадження концептуально нової прогресивної моделі державного управління у сфері містобудівної діяльності.

Верховною Радою України 01.07.2021 року прийнято за основу проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування сфери містобудівної діяльності» (реєстр. № 5655)», який є підґрунтям проведення загальнодержавної реформи містобудування, та кардинально змінює підходи до організації державного регулювання суспільних відносин у цій сфері, дерегулює галузь, автоматизує процеси, перерозподіляє повноваження, права та обов'язки всіх суб'єктів містобудівної діяльності.

У зв'язку з вище вказаним, з метою забезпечення умов для належного функціонування та розвитку даної сфери, в тому числі, упорядкування та спрямування у потрібне русло суспільних відносин, що виникають під час містобудування, відповідних змін має зазнати і законодавство яким регулюються питання відповідальності за правопорушення у сфері містобудівної діяльності.

Дерегулюючи суспільні відносини в сфері містобудування держава повинна одночасно подбати і про забезпечення гарантій прав і законних інтересів всіх учасників процесів, забезпечення законності та незворотності настання відповідальності для порушників встановлених Законом норм та правил.

Встановлені чинним законодавством розміри штрафів на сьогоднішній день є неспівставними з масштабами можливої шкоди внаслідок вчинення протиправних дій, тому вони потребують перегляду і збільшення. Крім того, на практиці довести вину, наприклад, сертифікованих осіб майже не можливо, що пояснюється недосконалістю чинного законодавства.

Відтак, необхідно переглянути чинні статті Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу України в частині актуалізації складу злочинів за правопорушення у сфері містобудівної діяльності, а також збільшення відповідальності за злочини, передбачені відповідними кодексами.

2. Мета і завдання прийняття законопроекту

З метою врівноваження дерегуляційних заходів передбачених проектом Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування сфери містобудівної діяльності» та підвищення ефективності інституту відповідальності за правопорушення у сфері містобудівної діяльності, проектом Закону України пропонується внесення змін до Кримінального кодексу України та Кодексу України про адміністративні правопорушення в частині актуалізації складу злочинів за правопорушення у сфері містобудування, а також збільшення відповідальності за злочини, передбачені відповідними кодексами.

3. Загальна характеристика і основні положення законопроекту

Проект Закону спрямований на підвищення ефективності інституту відповідальності за правопорушення у сфері містобудівної діяльності проектом Закону України «Про внесення змін до Кримінального кодексу України та Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо підвищення відповідальності у сфері містобудівної діяльності» передбачене суттєве посилення та персоніфікація відповідальності суб'єктів містобудування за порушення вимог законодавства.

Положеннями проекту Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу України щодо підвищення відповідальності у сфері містобудівної діяльності», зокрема, пропонуються такі зміни:

внесення змін до статей 96, 96¹, 188⁴² Кодексу України про адміністративні правопорушення в частині зміни складів правопорушень, збільшення штрафних санкцій за правопорушення у сфері містобудівної діяльності;

внесення змін до статей 244⁶, 255 Кодексу України про адміністративні правопорушення в частині процедурних питань розгляду справ про адміністративні правопорушення;

визначення кола суб'єктів на яких може бути накладено адміністративне стягнення;

доповнення Кодексу України про адміністративні правопорушення новою статтею 266¹, якою врегульовується питання, забезпечення виконання приписів контролюючих органів відносно об'єктів самочинного будівництва шляхом тимчасового арешту об'єктів незаконного (самочинного) будівництва;

внесення змін до статей 205¹, 358, 364, 365², 366, 368⁴ Кримінального кодексу України, якими забезпечується можливість притягнення до кримінальної відповідальності відповідних суб'єктів містобудівної діяльності, за злочини передбаченні цими статтями;

доповнення Кримінального кодексу України новою статтею 197², якою передбачається посилення Кримінальної відповідальності за самочинне

будівництво, в тому числі, за самочинне будівництво на особливо цінних землях, в охоронних зонах, зонах санітарної охорони, санітарно-захисних зонах чи зонах особливого режиму використання земель, у межах території пам'ятки культурної спадщини, історико-культурного заповідника, історико-культурної заповідної території, зони охорони, буферної зони, історичного ареала населеного місця, території об'єкта культурної всесвітньої спадщини, або на земельній ділянці (землях) із порушенням призначення земельної ділянки (земель) або обмеження у використанні земель.

4. Стан нормативно-правової бази

На сьогодні, нормативно-правовими актами в даній сфері правового регулювання є Кримінальний кодекс України, Кодекс України про адміністративні правопорушення, закони України «Про регулювання містобудівної діяльності», «Про відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності», «Про основи містобудування», «Про архітектурну діяльність».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Прийняття та реалізація Закону України «Про внесення змін до Кримінального кодексу України та Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення відповідальності за правопорушення у сфері містобудування» збільшить дохідну частину Державного бюджету України за рахунок збільшення штрафних санкцій за правопорушення, передбачені чинними статтями Кримінального кодексу України та Кодексу України про адміністративні правопорушення, а також запровадження штрафних санкцій за правопорушення, які не передбачені Кримінальним кодексом України та Кодексом України про адміністративні правопорушення.

6. Прогноз соціально-економічних та інших наслідків прийняття законопроекту

Прийняття законопроекту забезпечить ефективності інституту відповідальності за правопорушення у сфері містобудівної діяльності.

Народні депутати України:

Павлюк М. В.

Шуляк О. О.